

ДР БОЈАН ДИМИТРИЈЕВИЋ, НАЧЕЛНИК СЕКТОРА ЗА ЉУДСКЕ РЕСУРСЕ

ВРЕМЕ ПРЕПОЗНАВАЊА

Мој утисак је да политика не разуме довољно добро војску. Раније смо имали системску издвојеност одбране, она је била на савезном нивоу, што је створило временски процеп, својеврстан јаз, који је довео до потпуног неразумевања послова Војске и њеног министарства. Министарство одбране се аналогно томе није препознавало као државни ресурси у спољњој ни у унутрашњој политики, већ се све завршавало на томе да је једино битно ко је министар, а ко шеф ове или оне службе. Политика дубље од тога није улазила, а ни државна администрација. Зато сада и имамо проблем, који превазилазимо дан за даном, да нас људи у Влади Србије препознају као једнаке са њима.

Кризица за овакво стање у Војсци је распоређена подједнако, и на људе који су њоме руководили у ранијем периоду, а који су углавном у поодмаклом делу своје војне каријере бринули само о себи, и на политику која је Војску препознала као конзервативни део друштва, идеолошки стран. У том сагласју Војска је драматично изгубила. Ти људи које нико не зна, који су у удаљеним гарнизонима, којих нема на насловним странама и у аферама, који добро раде свој посао – они су највише изгубили. Уколико би они били задовољни резултатом реформе 2010. године, онда би и та реформа испунила свој циљ – каже Божан Димитријевић, нови начелник Сектора за људске ресурсе Министарства одбране, историчар и саветник Бориса Тадића о питањима одбране, у разговору који, колико је то могуће конкретно, настоји да пронађе одговоре на кључна питања која се решавају или ће се решавати – а чији одговори дефинишу судбину Војске као институције, али и судбине људи у њој.

■ У Вашој професионалној биографији забележено је и да сте били саветник председника Бориса Тадића у време када је он био министар одбране, а од 2005. године сте његов саветник за одбрану и војна питања. Занимљиво је чути од Вас и шта сте га у преломним тренуцима, којих је у том периоду било прилично, саветовали и које међу таквим тренуцима издавајете као заиста тешке за ту врсту посла?

– Већ неколико година сам на саветничким mestима, што ми је омогућило да стекнем значајно искуство анализе политичких догађаја који су се преомили у то време, али и познавање система одбране, начина његовог функ-

ционисања и унутрашње организације до најситнијих делова. Издавају бих два заиста тешка тренутка. Први је сама чињеница да смо, када је Борис Тадић постао министар одбране, у Министарство дошли у марту 2003. године, непосредно после убиства премијера Ђинђића. То је заиста био деликатан осећај за мене, сама чињеница да се убиство дододило и то у непосредној близини, чинили су да сам све време био свестан тога, поготово што је Зоран Ђинђић био човек коме сам делегирао сву своју позитивну енергију. Све то ми је било додатни подстицај, веровао сам да по сваку цену треба наставити започето. Један од најтежих догађаја за мене у узору Тадићевог саветника био је 17. март 2004. када је кренуо талас насиља над Србима на Косову и Метохији. Највећи проблем је био што током те вечери нисам успевао да проценим да ли је већ све завршено, или је све што се десило тог дана увертира у нешто шире. То сам се питao и као историчар и као саветник, јер у таквој ситуацији, када имате драматичан догађај али не и све његове параметре, једноставно немате доволно информација, нисте у могућности ни да сагледате шта се дешава, а камоли да некога саветујете. То је свакако за мене био најдраматичнији тренутак, а основни проблем био је заправо овладавање информацијом и разумевање процеса који се одвија. Као историчару била ми је значајна свест о томе да су се и раније многе одлуке доносиле само на основу непотпуних информација, о чему се изван структуре одлучивања мало зна.

□ Колико Вам струка историчара помаже да на другачији начин сагледате догађаје, појаве и процесе, но што се то, пратећи површину и манифестију стварности, уобичајено чини?

– Мој велики хендикеп је што нисам правник. За тим највише жалим у овом тренутку, јер би ми то помогло да боље разумем бирократију. Чињеница да сам историчар и да сам се баш војском бавио дуги низ година помаже ми дosta у овом послу. Многи догађаји ме не изненађују, људи ме такође не изненађују, мада поступке неких не одобравам, појаве су ми познате... Све се то, на овај или онај начин, догађало и раније – током историје. Она бележи искуства међународне сарадње, афере у војсци, реформе... А то је већ значајна основа. Историчарски занат ми помаже да боље схватим институцију у којој сам тренутно. Нисам оптерећен, као већина историчара, историјом. Не говорим о том посту, али чињеница да се бавим периодом на који се садашњост наслеђа знатно ми помаже да разумем све што се око мене дешава. Увек се нађе нека историјска аналогија, макар у протеклих шездесетак година, јер се у том историографском простору професионално крећем.

□ Значи ли то да се историја ипак понавља, да се креће у циклусима?

– Верујем у цикличност историје, једино се улоге мењају. А све се то дешава јер људи никако не желе да уче из искуства претходних генерација. Или их сасвим одбаце или их погрешно тумаче. Тај усуд људске цивилизације и доводи до понављања догађаја, само су други актери у њима. Са становишта филозофије историје то је прилично трагично и пессимистички, али је тако.

□ Са становишта људске природе то је прилично очекивани пут.

– Изгледа да је то људски развој. Да смо једноставно – такви.

□ Доласком новог министра одбране додељена вам је и прва, условно речено конкретна дужност у систему одбране – начелника Сектора за људске ресурсе МО и уједно помоћника министра. Како је то сектор од изузетног значаја за судбину Војске Србије који су били Ваши први кораци?

– У суштини, овим послом, само на другачији начин, бавио сам се и раније. Бавио сам се и организацијом, персоналним питањима, школством, науком. Наравно, потпуно је другачије када о свему томе само дајете неку своју препоруку, него када о свим тим питањима и одлучујете. Моји први кораци садржали су настојање да сектор стабилно функционише, да се настави његов рад без застајивања, да се уоче нека нова брзина и креација, колико је то могуће, и да и ја што пре овладам свим његовим проблематичним деловима. Неке проблеме смо веома брзо савладали, а неке још решавамо. У Сектору је стање стабилно, људски односи су у позитивном духу, што и омогућује да се послови обављају на квалитетан начин, и за потребе министра и за потребе начелника Генералштаба. Подсећам да је његов највећи део некада припадао Генералштабу, те је један од мојих првих корака био да учим да се више не прави разлика између та два нива, јер смо сви ми у функцији војске, и у том правцу и овај сектор данас ради. Још је 2003. године тада министар Тадић вратио Генералштаб у Министарство одбране, али је у проtekla два министарска мандата долазило до неких одвојених токова те две институције из различитих разлога. Мислим да сада нема никаквих разлога за тако нешто, и да ће Сектор за људске ресурсе бити потпуно у функцији и Војске и министра одбране.

Још је 2003. године, тада министар одбране, Борис Тадић вратио Генералштаб у Министарство, али је у протекла два министарска мандата долазило до неких одвојених токова те две институције из различитих разлога. Мислим да сада нема никаквих разлога за тако нешто, и да ће Сектор за људске ресурсе бити потпуно у функцији и Војске и министра одбране.

У овом тренутку имамо неколико проблема. Битно је да нас Влада Србије препозна као свој део, а онда да препозна специфичности унутар Министарства одбране, да ту постоји и Генералштаб, потчињени састави, да је војска посебна хијерархијска установа која мора да има одређене законом прописане бенефиције, али и ограничења... Верујем да ће за то препознавање бити потребно још неколико месеци.

□ Недавно је министар одбране Драган Шутановић најавио и очекивану реорганизацију Министарства одбране. У ком правцу ће се она одвијати, какав ће бити статус цивилних и војних лица и да ли то значи да ће се 20 одсто нижи просек плата запослених у том министарству усагласити са платама осталих министарстава у Влади Србије?

– Од јула прошле године до данас смањење активног кадра у Војсци је скоро завршено, остаје реорганизација

Министарства, доношење нове систематизације, смањење бројног стања у Министарству и њему потчињеним саставима, што је један од задатака који ће технички изводити Сектор. У овом тренутку имамо неколико проблема. Битно је да нас Влада Србије препозна као свој део, а онда да препозна специфичности унутар Министарства одбране, да ту постоји и Генералштаб, потчињени састави, да је војска посебна хијерархијска установа која мора да има одређене законом прописане бенефиције, али и ограничења... Верујем да ће за то препознавање бити потребно још неколико месеци. Мој утисак је да политика не разуме доволно добро војску. Раније смо имали системски издавојеност одбране, она је била на савезном нивоу, што је створило временски процеп, својеврстан јаз, који је довео до потпуног неразумевања послова војске и њеног министарства. Министарство одбране се аналогно томе није препознавало као државни ресурс ни у спољњој ни у унутрашњој политици, већ се све завршавало на томе да је једино битно ко је министар, а ко шеф ове или оне службе. Политика дубље од тога није улазила, а ни државна администрација. Зато сада и имамо проблем, који превазилазимо дан за даном, да нас људи у влади препознају као једнаке са њима.

□ А ипак различите?

– Да, ми за почетак покушавамо да освојимо оне тачке где смо једнаки, а да паралелно са тим прикажемо и све своје специфичности, као што је то, уосталом, урадило и Министарство унутрашњих послова, или неке друге државне агенције. На нивоу државних секретара и помоћника министра одбране управо радимо на завршним верзијама Закона о одбрани и Закона о Војсци, уз неколико мањих нацрта у припреми, што све заједно треба да омогући да се што пре сврстамо у ред осталих министарстава Владе Србије.

Што се плата запослених тиче, у овом тренутку не могу са сигурношћу да тврдим када ће се оне усагласити. Једно од кључних питања за решавање тог проблема је везаност војних плате за примања пензионера. Ми имамо зелено светло на нивоу политичке одлуке да фонд војних пензија пређе у надлежност Министарства социјалне политике, али су то и даље само обећања. Политички став постоји и то ће ићи, али се још чека конкретна одлука, као кључна за покретање нове ере у војном награђивању, што се плата тиче. Мислим да ћемо или уредбом или законом уподобити плате и статусну логику нашег министарства са осталим министарствима у влади већ у наредним месецима, ако не и недељама. Са људима из владе постоји добра комуникација око тих питања.

□ Поменули сте Закон о Војсци и рад на њему. Чини ми се да јавност верује да је све већ одавно готово и само чека на усвајање. О каквим се дорадама ради?

– Затекли смо Закон о одбрани и Закон о Војсци у коју зна већ којој варијанти. Отворено говорећи постоји читав низ варијанти које су се врtele ових неколико година. Сада радимо на томе да дефинитивно прођемо све спорне тачке и да дефинишемо законе који ће бити у складу са реалним стањем – да је у питању Министарство одbrane Републике Србије, да је Војска у саставу тог министарства, а да из те поставке произилази све остало. Раније верзије закона имале су приличан број произвољности и компромисних решења. Садашњи тим који чине државни секретари, помоћници министра и људи из правних служби који то технички носе, до краја лета ће сигурно понудити за јавну расправу коначне верзије тих закона, а очекујемо да ће они од септембра ући по хитном поступку у скупштинску процедуру. То су, наравно, наша очекивања. Као повратник у систем одбране, много сам мање склон идеализму, но што сам то био 2003. године.

□ Помињан је и статус државних службеника за цивиле у Министарству. Да ли то предвиђа и нови Закон?

– Цивили који раде у Министарству одбране требало би да буду изједначенни у правима са свим осталим службеницима министарства у Влади Србије, али и да се издвоје у одређеним специфичностима које будемо препознали.

□ Ова година најављена је као година великих резова, било је говора да ће неколико хиљада цивила остати без посла, сада се помиње број од 30.603 запослених у систему одбране који би крајем ове године требало да се сведе на 30.318. Шта то конкретно значи, имајући у виду најављени пријем војника по уговору и потребу за исправљањем структуре која, не би ли се пирамида, као идеални облик устројства војног система, поставила на стабилну основу?

– Број активних војних лица сведен је на 21.000, док регрутни контингент подразумева још око 8.000 људи. Хијерархијска пирамида још нема идеalan облик. Радићемо на професионализацији војске тако да ће њену већину чинити војници по уговору и подофицири, што ће појачати извршну структуру. И за то се чекају нови закони јер ће они омогућити да примања тих људи буду адекватна ономе што се од њих очекује. Све ће то саму професију поново учинити атрактивном за младе људе који бирају позив, а Војску до 2010. године – професионалном.

□ Да ли уопште говоримо о потпуној професионализацији? Догађа се да јавност често мисли да професионализација Војске подразумева и аутоматско укидање обавезе служења

Што се плата тиче, политички став постоји и то ће ићи, али се још чека конкретна одлука, као кључна за покретање нове ере у војном награђивању. Мислим да ћемо или уредбом или законом уподобити плате и статусну логику нашег министарства са осталим у влади већ у наредним месецима, ако не и недељама.

војног рока. Како то није случај, шта је у ствари предвиђено као добар баланс професионализације и популаризације наше војске?

– Војна обавеза ће остати у некој форми и после 2010. године. На нама је да сада пројектујемо те облике. Управо радимо на визији војне обавезе у епохи професионализације војске. Да ли је то добровољно служење, активна или пасивна резерва, да ли ће председ-

ник државе имати право да, у случају непосредне ратне опасности, мобилише тај сastav, само су нека од питања на која тражимо адекватне одговоре. Нужно је да до тада направимо такав амбијент да „људи ради иду у војнике“. Највећи број вишкадра цивилне структуре у Министарству лоциран је у материјалним ресурсима, војним доходовним установама, донекле и у војнотериторијалним органима, који су у овом сектору. До краја године, увођењем нове систематизације, део тог проблема ће се решити, али остаје државно питање каква ће бити судбина војних доходовних установа, какав ће бити њихов статус. Ту пре свега мислим на оне који имају већи број запослених, као што су то ремонтни заводи. Део ће остати у функцији Војске, али ће вероватно део бити понуђен држави на санацију или даља решења. Наменска индустрија је до краја осамдесетих година прошлог века заиста била мотор развоја одређених региона. Нажалост, сада се претворила у генератор социјалних проблема, јер су се људи с временом одродили од свог социјалног окружења, постали пасивни посматрачи који зависе од државе, има ту и социјалних случајева, живота на линији између села и града, и у њима се препознаје генерирано нездадовљство према реформама и променама било које врсте. Чиненица да ми за ту индустрију немамо тржиште као некада, доводи и саму државу у проблем, јер то

Цивили који раде у Министарству одбране требало би да буду изједначенци у правима са свим осталим службеницима министарства у Влади Србије, али и да се издвоје у одређеним специфичностима које будемо препознали.

За разлику од многих држава на западу Европе, где је човек који напусти војску са десет или двадесет година радног искуства више него добродошао професионалац у различитим делатностима, код нас се такав човек посматра као несрћени социјални случај. Мењање те слике је један од наших најважнијих задатака. Да људи који напусти војску имају подршку система, пензијом коју добијају, али и да их друштво препозна као оне који су квалитетни и способни за различите послове.

одавно није само проблем Министарства одбране, већ и Владе Србије и читавог друштва. Претпостављам да ће се у јасније постављеној ситуацији – сада је у питању само једно министарство, једна република, једна влада – тај проблем приближити свом решењу.

□ **Нацрт Закона о Војсци предвиђао је и могућност пензионисања професионалних војних лица са 20 година пензионог стажа, као једну од могућности решавања вишког запослених. Да ли таква могућност постоји и у Закону о Војсци на коме сада радијте? Које су још мере предвиђене за решавање тог проблема, какви критеријуми су постављени да би се, колико је то уопште могуће, такви резови спровели што праведније?**

– Ини ъемо и даље на могућност пензионисања професионалних војних лица са 20 година стажа да бисмо људима који губе посао понудили адекватну социјалну заштиту, а опет, како су довољно млади, то ће им бити социјална основа са којом ће моћи да крену према неком новом послу. Кључна ствар је да коначно направимо једну битну разлику. Дуго се овде код нас војска сматрала својеврсном социјалном установом. Реформе које је започео генерал Здравко Понеш, и које ми настављамо, ослањају се на становиште да Министарство одбране не би требало више да се бави социјалом, такво министарство већ постоји у Влади Србије. Министарство одбране има задатак да се бави одбраном државе – то је наш примарни циљ. Нажалост, то се још увек не разуме у потребној мери. Министарство треба да брине о својим људима, али део те бриге треба да понесе шире друштво, остало министарства, уз поштовање свих стечених бенефиција, права на лечење и слично, сваког конкретног човека. За разлику од многих држава на западу Европе, где је човек који напусти војску са десет или двадесет година радног искуства више него добродошао професионалац у различитим делатностима, код нас се такав човек посматра као несрћени социјални случај. Мењање те слике је један од наших најважнијих задатака.

Да људи који напусте војску имају подршку система, пензијом коју добијају, али и да их друштво препозна као оне који су квалитетни и способни за различите послове.

□ **Руководили сте тимом који је израдио Стратегију одбране и Белу књигу одбране СЦГ, такође је значајно Ваше ангажовање на изради Стратегије националне безбедности и других важних докумената за реформу система одбране. Нормативни оквир омогућава несметано одвијање реформе, када ће он бити заокружен?**

– Очекујем да се Стратегија националне безбедности што пре заврши. Постојала су два документа, један је израђен на нивоу кабинета председника Србије, други је касније рађен на интересорном принципу у оквиру владе. Небитно је који ће се од докумената усвојити, важно је само да ми ту доктринарну палету докумената што пре затворимо да многа од поменутих питања не би остала нејасна, и да би нас на тај начин и политика боље разумела. Свим тим документима ми помажемо и да се цивилна контрола развије, да политика дефинитивно сквати да је Министарство одбране важан ресурс и у спољној и у унутрашњој политици.

□ **До краја месеца, формирањем Четврте бригаде биће завршена прва фаза реорганизације Војске Србије. Каква су искуства тог „престројавања“, која му је основна сврха и који су следећи кораци?**

– Формирањем Четврте бригаде у Врању завршава се најдименција фаза реформе у Војсци, којом је она са драматично велике организационе структуре прешла на мању, радикално нову и неупоредиво ефикаснију структуру. Највећа формација је сада бригада, баталјони заиста постају основне јединице, о чему се одавно говорило. Основна сврха тог престројавања је да војни и државни врх у сваком тренутку знају колико људи и какву технику има одређена јединица и у каквој је готовости. Раније смо имали ситуацију да у критичним моментима из различитих јединица издавајамо мање саставе, а онда формирајмо привремене, што није никакво решење. Сада је прегледност неупоредиво боља. Међутим, реформа полако улази у критичан период. Испомерали смо људе, неки су променили гарнизоне, што је подразумевало читав низ породичних проблема. Критична фаза коју сам поменуо има два правца: предстоји нам обука тих састава како би се створила унутрашња кохезија, а са друге стране, тим људима треба обезбедити ваљану новчану надокнаду за све то што раде. Неопходно је да што пре осете да се и тај део њихове судбине мења, да више нису на граници егзистенције већ да поново постану респективни војници, што без икакве сумње заслужују.

□ **Унутар Сектора за људске ресурсе је и Управа за школство. Заиста су велики помаци у реформи војног школства учињени у претходном периоду и ми смо о њима писали. Да ли постоје новине за које се не зна у јавности?**

– У току је процес редефинисања војног школства. У овом тренутку постоји занимљива иницијатива да се оформи посебан факултет одбране, који би интегрисао и Војномедицинску академију и Војну академију, не би ли се на тај начин на нивоу друштва та знања и звања препозната и идентификовала као друштвено валидна. Идеја у том правцу. Такве концепције постоји и у другим државама, речимо Чешка има сличну организацију школства. То је једна од новина, а да ли ће она до краја ићи успешно, остаје да ипак видимо. Не бих волео да направимо образовну институцију која ће с временом изгубити додир са војском. Ту треба пронаћи добар баланс.

□ **Уосталом, каква ће то војска, по Вашем мишљењу, бити пројектована 2010., када се заврши најважнији део реформе?**

– Уколико политика до 2010. године препозна Војску, о чему смо говорили, она може постати активан чинилац државне политике, промотор националних интереса. Видели смо да су се државе у региону управо преко одбране приближиле дуго очекиваним економским интеграцијама. Војска већ сада има организационе облике какве ће имати у наредних неколико година, сада треба одвојити потребна и значајна средства за модернизацију, то је следећа фаза, јер ако до ње не дође, имаћемо људе који раде на средствима стари-

јим од њих самих. Уколико се не поради интензивније и озбиљније на свему томе, војска ће остати на маргини друштва, а то није решење ни за војску ни за друштво. Она се сада пробија према неком очекиваним местима у друштву, али смо још увек далеко од тога.

□ Говорили смо о томе да политика треба да препозна то што војска јесте и треба да буде у систему друштва. Део те приче је и цивилна контрола војске, али је вазда занимљиво добро избалансирати ту границу до које је таква контрола конструктивна и када постаје, имајући у виду хијерархију војске, контрапродуктивна. Увек се сетим речи Емира Кустурице: То вам је као демократија и војска – то заувијек избегавај.

– Цивилна контрола је код нас проглашена пре десетак година па пародокс је да је она увек постојала. Била је идеолошка, партијска, лична – али је постојала. Додуше, није била проглашена као модел у систему. Међутим, много је важније то што све полази од познавања. Да бисте нешто контролисали, подразумева се да то треба и да познајете. Тако се мањак адекватне цивилне контроле очитавају у том разлогу, а она се углавном завршава на врховима војне хијерархије. Уколико поставите свог човека, свог генерала, свог начелника, контролисаћете војску. Нажалост, у доброј мери овог друштва цивилна контрола војске се и даље тако разуме. Зато често наилазимо на питања: чији је он човек, чуо сам га још из периода служења војног рока па наојавамо. Чак се и нерад заклањају том партијском оријентацијом, чијеницом да је неко нечији човек, а из нерада је следећи корак био криминал. Данас су на војној сцени људи иза којих нема афера, који су једноставно – поштени. Начелник Генералштаба живи у стану од 50 квадратних метара, командант Копнених снага спава у Клубу Војске, начелник Војне академије живи у Спортско-рекреативном центру Сурчин, а све је то отклон од раније гарнитуре која је бројала своје станове на прстима једне рuke. Људи који данас воде Војску су далеко реалијији, ближи својим колегама и људима. Мислим да то даје наду.

□ Али не значи да треба ту где су и да остану?

– Било би лепо када би се овај систем позабавио критеријумом да сваком пружи према заслуги. Истицање конкретних примера не би требало да звучи као социјална демагогија, већ као показатељ да се ти људи пре свега баве својим послом, а не статусним питањима. Систем би то требало за њих да решава.

□ Питала сам Вас како то што сте историчар утиче на Ваше дејање у свету политике, али је занимљиво чути од Вас и како непосредно искуство са политиком утиче на Ваше поимање струкве? Питање би могло да гласи и – да ли искуство бављења политиком оставља могућност постојања историје као такве, што је иначе често предмет полемике и личних преиспитивања историчара?

– Имам утисак да свака владајућа гарнитура верује да је њеним дослаком дошао и крај историје. Наравно, то није тако. Искуством историчара који учествује у прављењу историје, могу да кажем да је код нас историја сведена на митове и легенде, лична искуства која се преносе у породици, преко новина и филмова, а у суштини без ње се не може. Јер, као што рекох, уколико поуке историје не сагледамо, ако их не уградимо у садашњост, која ће већ сутра бити историја, онда историја нема смисла. Што не значи да ја не верујем у историју. Верујем у историјско искуство, макар оно било само за мене и неке моје колеге прибежиште. Свестан свега тога настојим да све што мислим да је важно фотографиши, да бринем о сваком документу који пролази кроз моје рuke, сматрајући да ће то једном постати историјска грађа на основу које ће моћи да се суди – и о актерима и о времену. Увек се сетим дилеме коју је Иван Ђурић помињао: Да ли је историја путоказ или прибежиште. То је често и моја дилема. Историја јесте путоказ, али када вас не послушају, остаје вам као прибежиште. ■

Драгана МАРКОВИЋ
Снимио Радован ПОПОВИЋ

ГОДИШЊА КОНФЕРЕНЦИЈА SEDM У ЗАГРЕБУ

У Загребу је, од 18. до 20. јуна, одржана редовна Конференција земаља чланица SEDM, на нивоу заменика начелника генералштаба националних војсака. Уместо генерал-потпуковника Милоја Милетића, заменика начелника Генералштаба Војске Србије, нашу делегацију, у статусу посматрача, предводио је генерал-мајор Петар Радојићић, начелник Управе за људске ресурсе ГШ.

На годишњој конференцији SEDM, регионалној организацији на нивоу министара одбране седам земаља југоисточне Европе, Италије и САД, презентовани су резултати активности реализованих у току прошлих годину дана, од конференције у Софији. Истакнуто је да предузете акције промовишу регионалну међуармијску сарадњу и војну транспарентност, јачају интероперабилност војсаки и компатибилност са Натоом.

Посебно је наглашен допринос бригаде за очување мира у југоисточној Европи (SEEBRIG) током ангажовања у Авганистану, од фебруара до августа прошле године. Одато је признање до садашњем команданту бригадном генералу Нејку Ненову и представљен је нови главнокомандујући, бригадни генерал Виргил Ба-лаћеану.

Дошло је до смене и у председавању Координационим комитетом. Уместо Албаније, која је председавала у протеклом двогодишњем периоду, на челу Комитета у наредне две године биће представник Македоније.

У заједничком саопштењу, на крају конференције, поздрављено је учешће представника земаља са статусом посматрача, међу којима и Србије, чије је присуство у Загребу оцењено као још један корак у јачању стечених позиција наше земље на међународној сцени и унапређењу сарадње с државама у региону.

Војска Србије заинтересована је, између остalog, и за учешће у бригади за очување мира у југоисточној Европи, истакли су наши представници на конференцији у Загребу. ■

ДЕЛЕГАЦИЈА ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ У АНКАРИ

Делегација Војне академије Војске Србије, коју су чинили њен начелник генерал-мајор мр Видосав Ковачевић, пуковник проф. др Владимир Грујић, продекан за наставу и координатор за међународну сарадњу потпуковник Владимир Ристић, посетила је турску Академију копнене војске у Анкари. У току четврородневне посете, почетком јуна, они су сагледали са коликом пажњом се у Турској приступа школовању официра и разменили искуства са колегама који већ годинама партиципирају у Натоју.

У оквиру посете Турском генерал Ковачевић сусрео се са командантом академије „Кара Харп Оглу“ генерал-мајором Тификом Озгуликом и деканом генера-мајором Ергудером Топташем где је са члановима наше делегације обишао студентске батаљоне Анафарталар и Сакараја. Начелнику Војне академије ВС представљени су и капацитети за обуку које поседује академија КоВ Турске, као и неколико најзначајнијих културно-историјских споменика и музеја у Анкари. Турска војска, која располаже годишњим буџетом од девет милијарди долара и школује официре из многих околнih земаља, спремна је да пошаље своје студенте на Бањицу. Наша војска и њене војне школе нису могли добити боље признање, рекао је по повратку из Турске пуковник проф. др Владимир Грујић. ■

А. П.